

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

76. évfolyam 19. szám,
1986. január 23., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Önálló nagyvállalatok

Gazdasági körkép

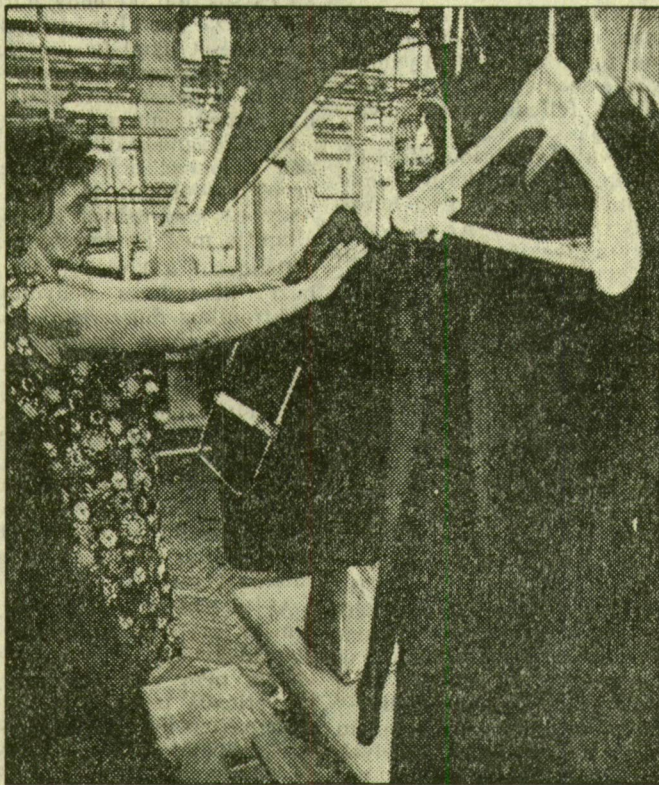
Gazdasági körképünkben ma három könnyűipari, illetve faipari — szegedi méreteiben — nagyvállalat elmúlt gazdasági évéről igyekszünk képet adni. Mindhárom gazdálkodó egységnél 1985-ben eseményt jelentett a szervezeti változások előkészítése, illetve lebonyolítása. A Kenderfonó- és Szövőipari Vállalatnál megkezdődtek az előkészületek az új formára — korlátozott jogkörű trösztirányítás — való átállásra. A Dél-alföldi Erdő- és Fagazdaságot május 28-án a vállalat tanács irányítja. A Szegedi Ruhagyár számára is hasonló irányítási formát javasolt az Ipari Minisztérium. De végül is — hosszas mérlegelés után — a gyár minisztériumi irányítás alatt maradt.

Különösen a könnyűipari vállalatoknál jelentős árbevétel-emelkedést hozott az elmúlt év. Ennek döntő része a termelés növekedéséből adódott. Az áremelések ennél kevesebb többletbevételt hoztak. Figyelemre méltó a Szegedi Ruhagyár eredmény-növekedése. De a másik két gazdálkodó egységnél is sokat tettek a nyereség emelkedéséért. Egyre kevesebb gazdaságtalan termék hagyja el a gyárkapukat.

Két évvel ezelőtt ezekben az ágazatokban nem volt ritka az évi 10 százalékos létszámcsökkenés sem. Az elmúlt évre ez a folyamat megállt, sőt, néhány fős emelkedést mutatnak a statisztikák. A gazdálkodás dinamizálásának bevált receptje: ugrás a termelékenységben kismértékű létszámbővítéssel támogatva. Az utóbbi mintha máris megtörtént volna... De döntő súlya a hatékonyság forradalmi megváltoztatásának lenne. Ehhez pedig elengedhetetlen, és egyre sürgetőbb a műszaki fejlesztés.

KSZV

A hagyományos kenderárak reneszánszukat élik a világpiacokon. A KSZV eredménynövekedésében sem a műanyag fonalakból készült termékek játszottak tavaly a döntő szerepet. Jó termés volt kenderkóróból. A vállalat számára felesleges többlettermést Jugoszláviában és Romániában értékesítették. A feldolgozott termékeknek legalább a felét a vevők változatlan anyagból, állandó minőségben igénylik. A gyártmányok másik felének korszerűsítésében, változtatásában van szabad mozgása a gyártnak. A döntéseknél figyelembe kellett venni, hogy a műanyag termékek piaca haladoklik. Magyarországon is túl nagy kapacitás halmozódott fel. A túlzott konkurencia miatt az árak lefelé csúsznak. A KSZV-nél úgy érzik, az értékelemzés módszer alkalmazásával növelhető a nem természetes szálakból készült termékek-

Schmidt Andrea felvétele

Az idén a férfioltlányok mellett már női ruhákat is gyárt a Szegedi Ruhagyár

ből származó nyereség. Az a minimális anyagigényt kell kiszámítani, amikor még az áru rendeltetésének tökéletesen megfelel.

A központi bérszabályozási formába tartozó vállalatnak az 5,5 százalékos keresetnövekedésén kívül az érdekeltségi alaptól még további 1,5 százalékos adózott béremelésre is lehetősége volt.

A KSZV hat gyárának vagyongarantós hatékonysági mutatója igencsak eltérő. Van olyan gyár, amely összes értékeinek csak 5 százalékát tudja évente reprodukálni. A legjobb hatékonysággal dolgozó újszegedi gyárban ez a mérőszám 14 százalék. A hatékonyságot alapvetően a földrajzi adottságok, a termékszerkezet és a technológiai színvonal határozza meg. A helyzetet még bonyolultabbá teszi, hogy a hat gyár közül csak három igazi végtermékkibocsátó, a többi félkész terméket szállít a vállalat más egységeihez. Az önállósodás további nivellálási folyamatot indíthat el.

A következő évek gazdálkodásának alapmotívuma az anyagtakarékosság lesz. Hamarosan elkezdik gyártani a membránszűrőket, amelyek az italok minőségét javíthatják. Tárgyalásokat folytatnak vegyes vállalat alapításáról is. Az idén 350 millió forint áll rendelkezésre a beruházásokra. Ebből

145 milliót a költségvetésbe kell befizetni. A szövet exportra kerülő ponyva gyártásának bővítésére 80 milliót költenek. Segítik a partner termelők szövetkezetek a kenderbetakarító gépek megvásárlásában. Hamarosan 50 kubai munkás kezd dolgozni a KSZV-nél. — Nem túl drága dolog a külföldi munkások alkalmazása?

Pusztai Dénes, gazdasági igazgató: — A legdrágább az, ha állnak a gépek. Ha a vendégmunkások csak a saját eltartásuk költségeit megtermelik, alkalmazásuk már megérte a vállalatnak.

Ruhagyár

Nem könnyű, de sikeres éven jutottak túl. Januárban négy célt tűztek maguk elé: a gyár történetében először egymilliárd forintnál nagyobb árbevétel elérését, a szövet exportköttelezettségeik teljesítését, 100 millió feletti nyereséget és legalább 100 millió forintot meghaladó tőkés exportot. A célok teljesültek. Segített: a jó vállalati ösztönzési rendszer, a kooperációs és bér-munkát végző üzemek termelésének erőteljes növekedése, a kisebb műszaki fejlesztések és főként a termelés szervezésének sorozata. A vállalat vezetői nagyra értékelik a kollektívának az MSZMP XIII. kongressz-

zusára és a Ruházati Dolgozók Szakszervezetének kongresszusára kiírt munkaversenyben nyújtott gazdálkodást segítő teljesítményét is.

Gondot okozott tavaly is az ütemtelen alapanyagellátás, a hazai „kellékes” háttér- ipar változatlan fejletlensége, az energiakorlátozások köveztet hatása és a IV. negyedéven bevezetett importkorlátozás.

A gyárban készült férfioltlányok minden nagyobb tétele tőkés exportra került. Jelentős mennyiségű szabadidőruhát és -köpenyt is sikerült konvertibilis valutáért értékesíteniük.

Terveikben szerepel, hogy termékeik között már a következő hónapokban megjelenjen a női ruhák is. A közületek részére történő termelést változatlan arányban folytatják. A tőkés export kisebb növekedését várják, a kapacitástól függően növekszik értékesítésük a Szovjetunió számára is.

Gondjuk, hogy kevés a pénzük a műszaki fejlesztésre. Ezért az idén előtérbe kerül a lízing. Nagy termelékenységű, nadrágot gyártó szalagsor beérkezése várható. Átvesszik a Gerbersystemet a gyártmányfejlesztésben és a gyártás előkészítésében. Külföldi szervezők dolgoznak majd a szabászat munkájának racionalizálásán. Bővítik csanádpalotai részlegüket.

Defag

Tavaly rekordot döntött a vállalat, 120 ezer köbméter erdei faterméket dolgoztak fel. Az inséges tüzelőhelyzetet azzal mérsékeltek, hogy a Tüzipnek 50 százalékkal több tüzfát adtak, mint korábban. Az exportált papírnak való és rönkfából, rakodólapokból kevesebb lett a bevételük, mint az előző évben. A tavalyi kemény tél visszavetette a munkát, mivel fagyott fát nem lehet dönteni. A hullámterei erdők sokáig víz alatt voltak, itt azért nem lehetett folyamatos a fakitermelés. A vidéki munkahelyeken van elegendő munkára jelentkező, de a szegedi feldolgozó üzemben több munkás-kézre lenne szükség. A termelés viszont itt a legszervezettebb, a leghatékonyabb. Az ellentmondás feloldására az ideai bérfejlesztéseket erre a munkahelyre koncentrálták. A termékszerkezet viszonylag állandó, a továbbfeldolgozók igényei szerint azonban a rétegeket lemezekben változtatják a fajok kombinációját, a rétegek számát. A műszaki fejlesztések révén egyre kevesebb a nehéz fizikai munka. Két külön gépsoron gyártanak furnérlemezt, az egyik közel negyedszázados, elavult. Most épül helyette az új. A kevesebb embert kívánó, számítógépes programozású berendezés révén a korábbi 7 millióval szemben 8,5 millió négyzetméter furnérlemezt gyártanak majd. Ennyivel is kevesebbet kell importálniuk bűrtorgyárainknak.

Böle István
Tóth-Szeles István

Sikeres földtani kutatások

Új szén- és lignitlelőhelyek

Nagy mennyiségű és gazdaságosan kiaknázható szén- fedeztek fel a kutatók a VI. ötéves terv időszakában. A Központi Földtani Hivatal és a bányászati egyesülés összeggése szerint az elmúlt öt év alatt csaknem 500 millió tonnányi szenet derítettek fel. Sok kilométernyi fúrás-sal hatoltak a mélybe, azzal a céllal is, hogy részletesebben megismerjék a már korábban felfedezett széntelepeket. Ilyen munka fejeződött be például az Ajka—II. elnevezésű területen, ahol a jelentős mennyiségű szén- úgynevezett részletező megkutatásával már olyan pontos adatokhoz jutottak, amelyek alapján elkészíthetik az új bányá beruházási javaslatát, kidolgozhatják a bányá- építési és bányaművelési terveket. Hasonlóképpen gyűjtötték részletes földtani információkat az Oroszlányi Szénbányák márkushegyi új bányájához csatolható mintegy 20 millió tonna szén- minőségéről, szerkezeti viszonyairól, Máza-Váralja környékén nagy kiterjedésű és gazdag fekete kőszénvagyont felderítő kutatását fejezték be. A Borsodi Szénbányák területén mintegy 60 millió tonna háztartási felhasználásra is alkalmas szén elhelyezkedésének pontos feltérképezését oldották meg a tervidőszakban.

A bányavállalatok összeállították a hetedik ötéves terv időszakára vonatkozó kutatási programokat is. E nagyszabású terv egyik célja az olyan széntelepek alaposabb megismerése, amelyek alkal-

masak új bányák mélyítésére. Szorgalmazták az újabb, ma még csak reménybelinek számító szénvagyont felderítését is.

A hetedik ötéves tervben az egyik kiemelt program a borsodi barnakőszén-medence további kutatása. Már ebben az évben befejezik a dubicsányi új bányá megépítéséhez szükséges részletes kutatásokat, és tovább folytatják a Máza-Váralja környékén felfedezett gazdag fekete kőszénrétegek pontosabb körülhatárolására szolgáló munkát. Kápolna és Füzesabony környékén, ahol az előzetes kutatások során 1,2 milliárd tonna, kőfejtéssel művelhető lignitet találtak, ugyancsak újabb fúrásokat végeznek, hogy pontosabb adataink legyenek erről a szénvagyorról. Dorogon a nemrég megnyitott új lencsehegyi, Tatabányán a mányi új bányák bővítését szolgálja az új ötéves kutatási program. A Sajómercsenye területén kimutatott szénvagyonnal a putnoki bányá életét hosszabbítják meg. Mór környékén a balinkai bányá széntömegét akarják gvarapítani új terület feltárásával. Mátraalján, miközben befejezik a Kápolna környékén felfedezett tekintélyes mennyiségű lignit kutatását, újabb reménybeli területen keresik a további előfordulását. A Bakony északi előterében is reménybeli szénvagyont jelenlétének igazolására mélyítenek fúrásokat.

(MTI)

A tél virágai

A Mihályteleki térségben hetente 50 ezer szál szegfűt szednek le. Osztályozás és csomagolás után a szegedi és a pesti boltokban találkozhatunk a népszerű virággal